

I sidste halvdel av august indtil medio september myrundersøkelser i Trøndelagen og Romsdals amt.

Derefter i østenfjeldske amter, saalænge veirforholdene tillater.

I sidste halvdel av september om mulig deltagelse i amtsutstillingene i Arendal og Skien med avholdelse av foredrag.

I begynnelsen av oktober avholdes prøver med torvstrøivere paa Norges Landbrukshøiskole.

De, som har indsendt andragender om myrundersøkelser og veiledning, vil pr. brevkort eller paa anden maate faa besked om torvingeniørens ankomst.

Nye andragender, som indsendes til selskapets kontor, kan kun bli imøtekommet, forsaavidt det passer med reiseplanen.

Det forbeholdes at foreta saadanne avvikelser fra denne reiseplan, som tid og omstændigheter kan medføre.

NORSK OPFINDELSE NYTTIG- GJORT I UTLANDET

TORVKOKS, AMMONIAK, PARAFIN OG ANDRE PRO- DUKTER EFTER MJØENS OG HOERINGS SYSTEM

PAA utstillingen for myrkultur og torvindustri i Berlin 1904 blev man opmerksom paa en torvkoks, som det syntes av ekseptionel ren kvalitet, bestemt for metallurgiske øiemed og til videnskabelig bruk. Torvkoksen blev fremvist sammen med en række biprodukter, hvorav især svovlsur ammoniak, eddikesur kalk, kreosotolje og raaparafin spillet en rolle. Produktene var imidlertid dengang kun forsøksprodukter fremstillet i laboratoriumsovner, der var opbygget først ved Kristiania tekniske skole, derefter ved Norges Landbrukshøiskole og tilslut i Emil Fischers nye, velindrettede laboratorium i Berlin. Metoden, hvorefter disse produkter blev fremstillet, blev senere prøvet ved Elisabethfehn i Oldenburg, og der blev dannet et aktieselskap, som avkjøpte oppfnderen *dr. F. Alfred Mjøen* utnyttelsen av patentrettighetene. Aktiekapitalen er i den allersidste tid utvidet, og der skal nu arbeides efter en stor maalestok.*)

At et saavidt gunstig resultat ikke er opnaadd uten store anstren-
gelser og møisommelige forsøk fra oppfndernes side er selvsagt. Til
grund for fabrikkationsmetoden ligger en række av omfattende labora-
toriearbeider, hvorav kun skal nævnes de analyser, destillationer og
forkoksningsforsøk, som gjennom flere aar er blit utført ogsaa med prø-

*) Se »Meddelelse« nr. 3 1910 side 56—58.

ver fra norske torvmyrer. Disse forsøk har blandt andet vist, at torv fra Røros og Vardal indeholder mer kvælstof og gir høiere ammoniakutbytte end torvprøver fra Vehner og Hannover.

Naar man tar i betragtning, at alle de hittil i Tyskland opførte anlæg til kemisk omdannelse av torven er mislykket, saa maa den her omtalte utnyttelse av torven, der har været praktisk prøvet i 3 aar, ansees som en opfindelse av betydning.

Man faar imidlertid et levende indtryk av, under hvilke vanskelige forhold der arbeides her i Norge, naar man erfarer, at dr. Mjøen, da han skulde begynde sine forsøk, ikke kunde opdrive en arbeidsplads ved det kemiske universitetslaboratorium i Kristiania. Han fik plads ved Kristiania tekniske skole, men maatte fortrække derfra efter nogen maaneders arbeide paa grund av mangel paa avtræk. Paa Norges Landbrukshøiskole fandt han moderne lokaler, men der manglet gas, og den norske videnskapsmand fandt det efter et aars omflakken mer økonomisk at flytte ind i et universitetslaboratorium i Tyskland og foreta stadige reiser mellem Kristiania og Berlin. I universitetslaboratoriet i Berlin kunde han nemlig benytte de mest moderne apparater, de bedste avtræk, en uendelighet av ophetningsapparater og kostbare indretninger, altsammen paa bekostning av — den tyske stat.

Metoden — fremstilling av torvkoks og biprodukter med lufttørket maskintorv som raamateriale — har dog neppe nogen praktisk betydning for utnyttelsen av norske torvmyrer.

UTSÆD FRA MYR PAA FASTMARK

AV MYRKONSULENT JON LENDE-NJAA

UNDER et nylig avholdt møte i Det Tyske Myrselskap kom man blandt andet ogsaa ind paa betydningen av at anvende korn og poteter, som var avlet paa myr, til utsæd paa fastmark. De fleste av de herrer, som uttalte sig om spørsmålet, mente at ha gjort den erfaring, at de fik større avlinger ved at benytte frø, som hadde vokset paa myr, til utsæd paa fastmark.

Særlig hadde en saadan sædveksel vist sig gunstig for *poteter*. Der blev opgit et merutbytte av indtil 600 kg. pr. maal ved at bruke myrpoteter til utsæd. Ogsaa for kornartenes vedkommende opgav flere talere at ha faat større avling ved at bruke korn, som var avlet paa myr. Især vokste planterne efter denne utsæd hurtigere i begyndelsen. Bladene var bredere og hadde en mørkere grøn farve.

Videre blev det fremholdt, at særlig kornartene vilde gaa tilbake i produktionsevne ved at dyrkes i en aarrække paa myr, hvorfor det ogsaa anbefaltes at bruke utsæd fra fastmark paa myr.

Baade de praktiske landmænd og forsøkslederne paa nævnte møte syntes at være enig om, at det var fordelagtig at bruke saafrø vokset paa myr til fastmark og omvendt.